

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition med förslag till lag om ändring av lagen om ersättning av statens medel som till följd av frihetsberövande skall betalas till oskyldigt häktad eller dömd

Inledning

Justitieministeriet har i samarbete med Statskontoret berett det bifogade utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om ersättning av statens medel som till följd av frihetsberövande skall betalas till oskyldigt häktad eller dömd. Ändringsförslagen gäller bestämmande av ersättning för lidande till följd av frihetsberövande eller begränsning av friheten.

I propositionen föreslås det att det i lagen uttryckligen ska föreskrivas om beloppet av den ersättning som betalas för lidande per dygn och om de omständigheter som ska beaktas när ersättningen bestäms. För närvarande bestäms ersättningen enligt rättspraxis och Statskontorets ersättningspraxis.

Det föreslås att grundbeloppet för ersättningen är 120 euro för varje dygn som personen har varit frihetsberövad. Ersättningen per dygn kan av särskilda skäl höjas eller sänkas. Beloppet av ersättningen är dock minst 80 euro och högst 180 euro för varje dygn som personen har varit frihetsberövad. I lagen räknas de omständigheter upp som ska beaktas när särskilda skäl övervägs.

Det föreskrivs särskilt om beloppet av den ersättning som betalas för lidande när en person har meddelats reseförbud eller förstärkt reseförbud eller ålagts häktningsarrest.

Justitieministeriet ber om ert utlåtande om utkastet till proposition.

Bakgrund

Beredningen av propositionen bygger på föresatsen som statsminister Petteri Orpos regering enades om vid sin halvtidsöversyn, enligt vilken det fastställs ett tak för ersättningarna till oskyldigt häktade.

Målsättningar

Propositionens centrala mål är att förtydliga och precisera bestämmelserna om ersättning för lidande till följd av frihetsberövande och på så sätt både förbättra ställningen för dem som ansöker om ersättning och göra behandlingen av ersättningsärenden smidigare. Syftet med propositionen är också att ersättningarna för lidande inte ska bli oskäligt stora och att ersättningsbeloppen även i övrigt ska ligga närmare ersättningsnivån i flera andra europeiska länder än för närvarande.

Svarsanvisningar för mottagare

Vem som helst kan avge ett utlåtande.

Vänligen lämna utlåtandet i första hand genom att svara på begäran om utlåtande i tjänsten Utlåtande.fi.

Anvisningar för att registrera sig i tjänsten och använda den finns på Utlåtande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar (användarstöd: [lausuntopalvelu.om\(at\)gov.fi](mailto:lausuntopalvelu.om(at)gov.fi)). Ministerierna ska dessutom föra in det utlåtande som de lämnat in via Utlåtande.fi i ärendehanteringssystemet VAHVA under ärende VN/28134/2025.

Om det inte är möjligt att använda tjänsten Utlåtande.fi kan utlåtandet sändas per e-post till ministeriets registratorskontor på adressen kirjaamo.vm@gov.fi eller per post till adressen Finansministeriet PB 28, 00023 Statsrådet. I ett utlåtande som sänds till registratorskontoret ska ärendenumret VN/28134/2025 anges. Ytterligare ber vi att de utlåtanden som sänds till registratorskontoret skickas till exempel som e-postbilaga i Word- eller pdf-format, så att utlåtandehandlingen inte innehåller onödiga personuppgifter, såsom privatpersoners e-postadresser.

Alla utlåtanden är i regel offentliga i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999). Utlåtandena publiceras på projektets offentliga projektsidor (valtioneuvosto.fi/sv/projekt, nummer OM038:00/2025). Av datasekretessskäl publiceras dock privatpersoners utlåtanden på projektsidan endast om personen skriftligen begär det till exempel i samband med sitt utlåtande eller i följebrevet till utlåtandet.

Alla utlåtanden i tjänsten Utlåtande.fi, inklusive privatpersoners utlåtanden, är automatiskt synliga för alla i tjänsten. De utlåtanden som sänts till registratorskontoret publiceras ministeriet inte i Utlåtande.fi.

Utlåtandena ska inte innehålla onödiga personuppgifter. Även om ett utlåtande som en privatperson sänt till registratorskontoret inte publiceras på webben, kan alla få det från ministeriet i enlighet med lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet.

Tidtabell

Vi ber er lämna in ert utlåtande senast den 27 maj 2026.

Beredare

Ytterligare information ges av:
Helena Parkatti, specialsakkunnig, tfn 029 5150 094
Sofia Aspelund, enhetschef, tfn 029 5150 693
(fornamn.efternamn@gov.fi)

Länkar:

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM038:00/2025> - Hanke Syyttömästi vangitulle tai tuomitulle maksettavaa korvausta koskevien säännösten uudistaminen Hankeikkunassa

<https://oikeusministerio.fi/sv/projekt?tunnus=OM038:00/2025> - Projektet Revidering av bestämmelserna om ersättning som ska betalas till oskyldigt häktad eller dömd på Projektportalen

Bilagor:

[Hallituksen esitysluonnos syyttömästi vangitulle tai tuomitulle maksettavasta korvauksesta.pdf](#) - Hallituksen esitysluonnos syyttömästi vangitulle tai tuomitulle maksettavasta korvauksesta

[Huvudsakligt innehåll och lagförslag.pdf](#) - Huvudsakligt innehåll och lagförslag

Sändlista:

Ahvenanmaan syyttäjäalue
Eduskunnan oikeusasiamies
Etelä-Karjalan kärjäoikeus
Etelä-Suomen syyttäjäalue
Helsingin hovioikeus
Helsingin kärjäoikeus
Helsingin yliopisto, kriminologian ja oikeuspolitiikan instituutti
Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta
Ihmisoikeuskeskus
Itä-Suomen hovioikeus
Itä-Suomen syyttäjäalue
Itä-Suomen yliopiston yhteiskuntatieteiden ja kauppatieteiden tiedekunnan oikeustieteiden laitos
Julkiset oikeusavustajat ry
Juristiliitto ry
Keski-Suomen kärjäoikeus
Keskusrikospoliisi
Korkein hallinto-oikeus
Korkein oikeus
Lapin kärjäoikeus
Lapin yliopiston oikeustieteiden tiedekunta
Luvan saaneet oikeudenkäyntiavustajat ry
Länsi-Suomen syyttäjäalue
Oikeuspoliittinen yhdistys DEMLA ry

Oikeusrekisterikeskus
Oulun kärjäoikeus
Pirkanmaan kärjäoikeus
Pohjois-Suomen syyttäjäalue
Poliisihallitus
Rikoksettoman elämän tukisäätiö sr
Rikosseuraamuslaitos
Rovaniemen hovioikeus
Satakunnan kärjäoikeus
Sisäministeriö
Suomen Asianajajat
Suomen Syyttäjäyhdistys ry
Suomen Tuomariliitto ry
Tietosuojavaltuutetun toimisto
Tuomioistuinvirasto
Turun hovioikeus
Turun yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta
Ulosottolaitos
Vaasan hovioikeus
Valtakunnansyyttäjän toimisto
Valtiokonttori
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiovarainministeriö
Varsinais-Suomen kärjäoikeus
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto

Lausunnonantajan lausunto

Anser ni att den föreslagna regleringsmodellen är ändamålsenlig?

Vad anser ni om ersättningsbeloppen?

Vad är er åsikt om de omständigheter som påverkar bedömningen av ersättningsbeloppet, inklusive att frihetsberövandets längd framöver inte skulle påverka ersättningen per dygn?

Vad anser ni om möjligheten att höja eller sänka beloppet av den totala ersättningen (4 a § 4 mom.)?

Anser ni att förfarandet för justering av penningbeloppen är ändamålsenligt?

Vad anser ni om övergångsbestämmelsen?

Har propositionens konsekvenser bedömts på behörigt sätt?

Har ni allmänna kommentarer eller något annat att yttra om propositionen?

Vad anser ni om de övriga behoven att revidera lagen om ersättning av statens medel som till följd av frihetsbrövande skall betalas till oskyldigt häktad eller dömd (se avsnitt 2.9.5)?

Huhtala Liisa
Oikeusministeriö

Aspelund Sofia
Oikeusministeriö